[2018] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 359

ਐਮ/ਐਸ ਨੀਰਜਾ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਜੰਗਲੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਥ੍ਰੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 71 ਆਫ 2018)

29 ਜਨਵਰੀ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਏਐਮ ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇਜੇ]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908:

ਓਰ. ਵੀ, ਆਰ.ਆਰ. 17 ਅਤੇ 20 ਮੁਅੱਤਲ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ - ਜਨਤਕ, ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਧਾਰਾ 96 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਹੈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਓਰ. ਵੀ, ਆਰ.17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ - ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਓਰ. ਵੀ, ਆਰ. 20 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸੰਮਨ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਓ. ਵੀ. ਆਰ. 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ - ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਿਵਲ ਮੈਨੂਅਲ - ਅਧਿਆਇ III - ਪੈਰਾ 33 ਤੋਂ 36।

ਫਰਮਾਨ:

ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਾਅ - ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 96 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 96, ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ - ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। IX, ਧਾਰਾ 13 - ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਯੂ/ਓ.ਆਰ.. IX, ਧਾਰਾ 13 ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਯੂ/ਓ.ਆਰ.. IX ਆਰ.13 ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਾਅ ਯੂ/ਓ.ਆਰ. ਹੁੰਦਾ ਹੈ। XLIII, ਆਰ.1 ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਯੂ/ਓ.ਆਰ..XLIII, ਆਰ.1 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹੀ ਦਲੀਲ ਧਾਰਾ 96 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 .96, ਓ.ਆਰ..IX, ਆਰ.13 ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.. XLIII, ਆਰ.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ

1.1 ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9 ਫਰਵਰੀ 2011 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ 15 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, 4 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011

ਦੀ ਬੇਲੀਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬੇਲੀਫ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਲੀਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਸੰਮਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ 2 ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸੰਮਨ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਸਿਵਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 14,15][364- ਡੀ; 365-ਏ-ਡੀ]

1.2 ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15][366-ਡੀ-ਈ]

2. ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਡਿਕਰੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਉਪਾਅ ਆਰਡਰ XLIII ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 16][366- ਜੀ-ਐੱਚ; 367- ਬੀ]

ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰ [2004] 6 ਸਪੁਰਦਗੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1104: (2005) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 787; ਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਪੰਜਾਬ [2008] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 813: (2008)

ਮੈਸਰਜ਼ ਨੀਰਜਾ ਰਿਐਲਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੰਗਲੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਥ੍ਰ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ

7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 663; ਮਹੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ [2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 726: (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 205 -

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ
[2004] 6 ਸਪੁਰਦਗੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1104 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2008] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 813 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2008] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 726 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 71 ਆਫ 2018।

07.07.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 2014 ਦੇ FA ਨੰਬਰ 928 ਵਿੱਚ।

ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਕਮਿਨੀ ਬੋਬਡੇ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਤਰਫਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ।

3. ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 15 ਜੁਲਾਈ 2006 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਮੌਜ਼ਾ-ਸੋਂਡਾਪਾਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਹਿੰਗਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 1.66 ਹੈਕਟੇਅਰ (4.07 ਏਕੜ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰ 13,04,391 ਰੁਪਏ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 3,26,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਕੀ 9,78,391 ਰੁਪਏ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

4. 30 ਜੂਨ 2007 ਨੂੰ, ਸ਼ੋਭਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਧੀ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ, ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਪੁਰਾਣਾ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਨੰਬਰ 726/2007 ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 269/2008 ਵਜੋਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿੱਤੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 ('ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੀ ਭੁਗਤਾਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਤੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 8 ਜੁਲਾਈ 2010 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਮੁਦਾਲੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ, ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. 5 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ 2006 ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ (2011 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 184) ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 9 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਸਲ ਮੁਦਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਦਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011 ਨੂੰ, ਬੇਲੀਫ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਦਾਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਮਨ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਾਲੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2 ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 (1-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ:

"ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਆਰ 29 (1-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ/ਐਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਜਾਰੀ ਕਰੋ।"

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਰਾਠੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋਕਮਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 29 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 04.10.2011 ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲੋਕਮਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਦਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਚੱਲੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪਾਸੜ ਚੱਲੀ।"

8. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 13 ਜੂਨ 2014 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 9,78,391 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ 2014 ਨੂੰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

10. 12 ਸਤੰਬਰ 2014 ਨੂੰ, ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੀ 21 ਅਗਸਤ 2015 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ 23 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ 2015 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਬੇਲਿਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸ ਘਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਦਲਵੀਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਮਨ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਲਿਫ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਮਨ ਮੁੱਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਦੀ ਰਸੀਦ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿਵਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਚਿਪਕਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 4 ਅਕਤੂਬਰ 2011 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਅਤੇ ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਚਿਪਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਲੀਫ ਦੀ

ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੰਮਨ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

13. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9 ਫਰਵਰੀ 2011 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ 15 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, 4 ਮਾਰਚ 2011 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011 ਦੀ ਬੇਲੀਫ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬੇਲੀਫ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"17. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਮੁਦਾਲਾ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।- ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਾਲਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਾਰੀ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਾਲਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਮਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਾਹਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਗਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਸਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਪੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ) ਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਘਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 'ਜਿਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਾਪੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।'

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਲੀਫ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਮਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਬੇਲੀਫ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਸੰਮਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਨੀਰਜਾ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੰਗਲੂ (ਡੈੱਡ) ਥ੍ਰੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ
. [ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ 2 ਸਤੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸੰਮਨ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਸਿਵਲ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਪੈਰੇ 33 ਤੋਂ 36 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"33. ਬੇਲੀਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਸੰਮਨ ਮੁਦਾਲੇ ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਤੇ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ, ਰਸੀਦ ਲਈ ਪ੍ਰੀਪੇਡ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਕ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ।

34. ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਆਰਡਰ V ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 9 ਤੋਂ 30 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਲੀਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਲੀਫ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

35. ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ V ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

36. ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜੀ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸੇਵਾ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸੇਵਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਰੀਕਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਵਿਹਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਯਤਨ ਕਰੇ। ਜੇਕਰ ਧਿਰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ V ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

16. ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰ' ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:

"ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 96(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰ:

(i) ਮੁੱਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ; ਅਤੇ

(ii) ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੋਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

ਇੱਕ ਮੁਦਾਲਾ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਮੁਦਾਲਾ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ

[1](2005) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 787

ਮੈਸਰਜ਼ ਨੀਰਜਾ ਰੀਅਲਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੰਗਲੂ (ਡੈੱਡ) ਥ੍ਰੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ
. [ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]

ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਉਪਾਅ ਆਰਡਰ XLIII ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਪੰਜਾਬ[3] ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ[3] ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੂਲ ਮੁਦਾਲੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਅ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ

---

[2](2008) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 663

[3](2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 205